

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXI/219/18
Rady Gminy Nowogródek Pomorski
z dnia 29 marca 2018 r.

Program Wspierania Rodziny
Gminy Nowogródek Pomorski
na lata 2018 - 2020

Nowogródek Pomorski 2018 r.

I. Wstęp

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Rodzina oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

W związku z licznymi zmianami społeczno-gospodarczymi zmieniają funkcje rodziny, a także jej struktura. Pojawia się coraz więcej rodzin wybierających życie w konkubinacie, rodzin niepełnych, a także rodzin zrekonstruowanych przy wciąż rosnącej tendencji do rozwodów. Przeglądając literaturę tematu można stwierdzić, że rodzinę cechują takie elementy jak: uregulowane formalne więzi rodzinne, wspólne zamieszkiwanie, własność i kultura duchowa.

Rodzina ma za zadanie pełnić określone funkcje. Podstawowe z nich to: opiekuńczo-zabezpieczająca, socjalizacyjna, ekonomiczna wychowawcza i kulturalna. Ze względu na pełnienie tych funkcji można wyróżnić dwie kategorie rodzin: rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne.

Rodzina dysfunkcjonalna (dysfunkcyjna) to rodzina, która nie spełnia swoich funkcji. To rodzina, która poprzez zaburzone relacje, role czy komunikację nie zapewnia swoim członkom możliwości zdrowego i pełnego funkcjonowania. Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się często rodzinę, gdzie jedna lub kilka osób jest uzależnionych (np. od alkoholu, leków, narkotyków, pracy, jedzenia itd.), w której dochodzi do przemocy lub też któryś z jej członków nie może realizować swojej roli ze względu na doświadczone zaburzenia psychiczne. Bez względu na to, czy zaburzona jest jedna czy kilka osób, problem zawsze dotyczy całej rodziny, ponieważ rodzina funkcjonuje jako całość i jest czymś więcej niż tylko sumą części, bo członkowie rodziny oddziałują na siebie w wieloraki sposób.

Program będzie uzupełnieniem zadań realizowanych na rzecz rodziny w gminie, zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2017-2027 przyjętej uchwałą Rady Gminy Nowogródek Pomorski Nr XXVII/192/2017 z dnia 22 listopada 2017 r.. Działania w ramach Programu wpisują się w I cel strategiczny : *Wsparcie rodziny*.

Uwzględnia on lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Ich kluczowym celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej roli względem dzieci oraz młodzieży na terenie Gminy Nowogródek Pomorski.

II. Podstawy prawne opracowania programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowogródek Pomorski na lata 2018-2020 stanowi realizację obowiązku nałożonego na gminy w związku z wprowadzeniem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. 2017, poz. 697, z późn. zm.). Jest to koncepcja zintegrowanych i zaplanowanych działań w odniesieniu do mieszkańców gminy potrzebujących wsparcia w sytuacji kryzysu w rodzinie.

Podstawy działań zawartych w ramach programu są również spójne z kierunkami działań przyjętych w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin,

- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

III Diagnoza sytuacji w zakresie wspierania rodziny z dziećmi

Współczesna rodzina narażona jest na wpływ negatywnych oddziaływań zewnętrznych, które są przyczyną wielorakich przeobrażeń. Główną przyczyną występowania współczesnych problemów w rodzinie jest pogorszenie się sytuacji ekonomicznej, głównie w wyniku bezrobocia, obniżenia wynagrodzenia, wzrostu kosztów wykształcenia i utrzymania. Wszystkie wymienione powyżej czynniki wpływają na rozwój rodziny destrukcyjnie, a co za tym idzie na rozwój dzieci w rodzinie. Z uwagi na powyższe elementy współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i coraz częściej ma to negatywny wpływ na zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania.

Za pomoc rodzinom zagrożonym marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym odpowiedzialne są następujące grupy zawodowe: pracownicy socjalni, pedagodzy, policja, asystenci rodziny, kuratorzy, przedstawiciele służby zdrowia (pielęgniarki szkolne i środowiskowe), specjaliści zatrudniani w placówkach oświatowych, psycholodzy i logopedzi. Jedynie dzięki odpowiedniemu zestawowi interdyscyplinarnych działań podjętych przez przedstawicieli tych grup możliwe jest przywrócenie prawidłowych funkcji rodziny. Efektowna pomoc skierowana do rodzin doświadczających trudności oraz właściwa pomoc dzieciom pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym może zostać zrealizowana poprzez współpracę instytucji, organizacji oraz służb, które świadczą pomoc rodzinom na poziomie gminy. Jednakże należałoby tutaj nadmienić, iż niezwykle ważną kwestią w rozwiązywaniu problemów społecznych jest odpowiedzialność człowieka za własne życie oraz swojej rodziny.

Strukturę rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodku Pomorskim przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1 Struktura rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2016

	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Rodziny ogółem	133	102	90
Rodziny z dziećmi ogółem	48	34	23
O liczbie dzieci:			
1	15	12	5
2	17	11	7
3	7	4	5
4	4	3	1
5	1	1	1
6 i więcej	2	1	2
Rodziny niepełne	17	15	7

ogółem			
O liczbie dzieci:			
1	6	7	1
2	7	5	4
3	2	14	2
4 i więcej	2	2	0

Źródło: dane własne OPS

W badanym okresie czasu liczba rodzin korzystających z pomocy spadła z 133 do 90 rodzin. Liczba rodzin z dziećmi stanowiła od 36,1% do 25,5%. Są to rodziny wieloproblemowe, niewydolne wychowawczo, przejawiające trudności i problemy opiekuńczo-wychowawcze o różnym stopniu nasilenia. Nieumiejętność radzenia sobie z codziennymi problemami może być konsekwencją takich problemów jak: niepełnosprawność, bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm/narkomania, itp.

Istotnym problemem społecznym, z jakim borykają się rodziny z dziećmi są niewystarczające dochody, które w konsekwencji poważnie obniżają poziom życia całej rodziny. Choć wprowadzenie w 2016 r. świadczenia wychowawczego poprawiło sytuację materialną rodzin, to nadal jest ona niewystarczająca, gdyż duża liczba rodzin nieumiejętnie zarządza pozyskiwanymi środkami pieniężnymi.

Tab. 2 Powody przyznania pomocy wynikające z innych ustaw:

<i>Powód trudnej sytuacji życiowej</i>	<i>2013/2014</i>	<i>2014/2015</i>	<i>2015/2016</i>
Samotne wychowywanie dzieci	26	24	26
Wielodzietność rodziny	66	64	66
Rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	20	24	20
Konieczność stałej i długotrwałej opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	19	18	24

Źródło: Urząd Gminy Nowogródek Pom.

Tab. 3 Liczba rodzin korzystająca z pomocy OPS

	2014	2015	2016
ilość rodzin korzystających z pomocy OPS - ogółem	133	102	90
w tym : z powodu bezradności	28	24	19
rodziny niepełne	15	9	10
ilość rodzin objęta pomocą asystenta rodziny	11	9	7

Źródło: dane własne OPS

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy są: wielodzietność, niepełnosprawność, samotne wychowywanie dzieci oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Liczba rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu bezradności zmniejszyła się w 2016 r. o 9 w stosunku do 2014 r. Spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej wynika z pozytywnych efektów pracy pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny oraz wprowadzenia świadczenia wychowawczego. Liczba rodzin objętych pracą asystenta również zmniejszyła się z 11 do 7 rodzin w 2016 r. Choć liczba rodzin korzystająca z pomocy Ośrodka z powodu bezradności jest większa, to jednak należy pamiętać, iż rodzina dobrowolnie musi wyrazić zgodę na pracę z asystentem rodziny.

Istotnym problemem w Gminie Nowogródek jest przemoc w rodzinie. Przemoc związana jest z alkoholizmem, niskim wykształceniem i małą świadomością społeczną. Przemocą nazywamy wywieranie wpływu na czyjeś myśli i zachowanie. Osoba poddana przemocy odczuwa cierpienia i doświadcza psychicznej i moralnej krzywdy.

Gmina Nowogródek podejmuje aktywne działania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przede wszystkim w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołanego przez Wójta gminy w 2011 roku. Rodziny dotknięte przemocą objęte są wsparciem poprzez procedurę "Niebieskiej Karty".

Tabela nr 4: Liczba „Niebieskich kart” w Zespole interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie.

Rok	2014	2015	2016
Ilość założonych „Niebieskich kart”	8	4	2
Liczba prowadzonych „Niebieskich kart” w roku	11	15	9

Źródło: dane z Zespołu Interdyscyplinarnego Nowogródek Pom

Nierzadko świadkami przemocy w rodzinie są dzieci.

Obecnie zatrudniony jest 1 asystent rodziny. Takie zatrudnienie jest planowane w tym okresie czasu. Asystent zatrudniony będzie w zadaniowym systemie czasu pracy, bądź też na umowę zlecenie. W przypadku dużej liczby rodzin chętnych do współpracy z asystentem lub też kobiet w ciąży, zgodnie z ustawą „Za życiem” rozważane będą możliwości zwiększenia liczby asystentów rodziny. Do chwili obecnej nie było przypadku współpracy asystenta w oparciu o wyżej wspomnianą ustawę. W badanym okresie czasu nie odnotowano rodzin wspierających. W najbliższym okresie czasu należałoby rozpocząć poszukiwanie przynajmniej 1 takiej rodziny poprzez publiczne ogłoszenie oraz bezpośrednie rozmowy z rodzinami przez pracowników socjalnych.

IV. Realizacja zadań Gminy Nowogródek Pomorski w zakresie wspierania rodziny z dziećmi.

Rodzina to najważniejsza i podstawowa grupa społeczna, na której oparte jest całe społeczeństwo. To naturalne środowisko życia dziecka ma największy wpływ na jego rozwój i kształtowanie osobowości. To rodzina właśnie przekazuje dziecku swój system wartości, tradycje – nadaje kierunek jego aktywności i postępowania na całe życie. Rodzina prawidłowo funkcjonująca może skutecznie przeciwdziałać pojawiającym się niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa jak i w okresie dojrzewania.

Wraz ze zmianami ekonomiczno-społecznymi zmienia się także funkcjonowanie rodziny. Osoby tworzące rodzinę (spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące) coraz częściej stają się oboje żywicielami rodziny. W związku z powyższym mają coraz mniej czasu dla rodziny i wymagają większego wsparcia instytucjonalnego ze strony Gminy. Natomiast część rodzin boryka się z problemami w prawidłowym funkcjonowaniu wynikającym z bezradności, ubóstwa, bezrobocia czy też niepełnosprawności.

Dlatego też państwo i samorząd wspiera rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z przepisami prawa w zakresie pomocy społecznej rodziny objęte wsparciem mogą skorzystać z następujących form pomocy:

1. pomoc społeczna w tym:

- świadczenia pieniężne (zasiłki: stałe, okresowe, celowe i specjalne celowe)

- świadczenia niepieniężne (usługi opiekuńcze, praca socjalna, potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, posiłek, schronienie i ubrania)

2. prace społecznie-użyteczne

3. pomoc asystenta rodziny

4. pomoc ofiarom i sprawcom przemocy (Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie)

5. pomoc osobom uzależnionym od alkoholu (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

6. dodatki mieszkaniowe i energetyczne

7. stypendia szkolne

8. fundusz alimentacyjny

9. świadczenia rodzinne (zasiłki rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia rodzinne i wychowawcze).

Na terenie tut. Gminy dzieci uczęszczają do świetlic finansowanych z środków „kapslowych”. W badanym okresie czasu przewidzianych było od 100 w 2014 r. do 80 w 2016 r. miejsc dla dzieci w 5 w 2014 r. i 4 w 2016 r. świetlicach dla dzieci i młodzieży. Ponadto uczęszczają na zajęcia organizowane przez Wiejski Ośrodek Kultury. Przy szkołach działają 2 oddziały przedszkolne o łącznej liczbie 78 miejsc dla dzieci od 3 roku życia.

W momencie powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowogrodku Pomorskim przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Po dokonaniu analizy sytuacji rodziny pracownik socjalny w kwestionariuszu wywiadu środowiskowego wnioskuje do kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, uwzględniając w jakich obszarach funkcjonowania rodzina wymaga wsparcia.

W przypadku, gdy rodzicem wychowującym dziecko jest małoletni opuszczający młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy kierownik ośrodka pomocy społecznej przydziela temu rodzicowi asystenta po przeprowadzeniu wywiadu przez pracownika socjalnego. Ze wsparcia asystenta rodziny może skorzystać także w każdej sytuacji kobieta w ciąży. W tym celu należy wystąpić z wnioskiem do gminy.

W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w ustawie „Za życiem” nie jest stosowana procedura wymagająca m.in. przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Głównym sposobem pozyskiwania zdiagnozowanych rodzin jest wywiad pracownika socjalnego sporządzony w związku z ubieganiem się rodziny o świadczenia z ustawy o pomocy społecznej.

W celu zdiagnozowania jak największej ilości rodzin kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej podpisze porozumienia o współpracy z jednostkami będącymi partnerami realizacji Programu. W porozumieniu tym zostanie określony sposób identyfikowania rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.. Po otrzymaniu pisemnych informacji o takich rodzinach z poszczególnych jednostek pracownik socjalny uda się do rodziny w celu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

Rodzinom, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, może zostać udzielone wsparcie w postaci usług asystenta rodziny. Wsparcie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, po uzyskaniu pisemnej zgody rodziny. Asystent rodziny i pracownik socjalny z danego terenu zobowiązani są do ścisłej współpracy na rzecz rodziny objętej wsparciem. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu przez rodzinę wskazanym, zgodnie z opracowanym z rodziną planem pracy. W zależności od indywidualnej sytuacji rodziny plan pracy może obejmować:

- poprawę sytuacji życiowej, w tym zdobywanie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej
- motywowaniu członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, wychowawczych i psychologicznych z dziećmi
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Asystent rodziny wspiera rodziny wychowujące dzieci, w których występują problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę samodzielnie, wspiera również rodziców ubiegających się o odzyskanie władzy rodzicielskiej. Głównym założeniem pracy asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podejmowanie działań pozwalających przezwyciężyć trudną sytuację życiową. Rezultatem odpowiednio prowadzonej pracy z rodziną przez asystenta jest pozostanie dziecka w rodzinie lub jego powrót do rodziny po umieszczeniu w pieczy zastępczej. Wsparcie asystenta jest zawsze prowadzone za zgodą rodziny. Wyjątkiem są sytuacje, gdy asystenta przydziela sąd rodzinny jako konieczna metoda wsparcia jej funkcjonowania.

W analizowanych latach w gminie Nowogródek Pomorski sąd nie zobowiązał żadnej rodziny do pracy z asystentem rodziny.

Asystenta rodziny lub (gdy brak jest asystenta rodziny) pracownik socjalny prowadzi także monitoring sytuacji dzieci z nie pracujących z asystentem rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela nr 5: Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2014-2016

Rok	2014	2015	2016
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem:	11	9	7
- od 4 m-ca do 12 m-cy	8	8	6
- powyżej 12 m-cy	0	0	0

Przeciętny czas pracy z rodziną w miesiącach	5	4	4
--	---	---	---

Źródło: dane własne OPS

Analiza danych pozwala zauważyć tendencję spadkową ilości rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny.

Większość rodzin wciąż współpracuje z asystentem rodziny. W momencie gdy plan pracy jest właściwie realizowany, efekty pracy są widoczne i nastąpiła poprawa sytuacji rodziny istnieje szansa wycofania asystenta. Jednakże pomimo zakończonej współpracy asystent lub pracownik socjalny wciąż monitoruje rodzinę i jej aktualną sytuację.

Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem długofalowym i złożonym. W dużej mierze efekty pracy zależą od aktywności rodzin, otwartości na otrzymywane wsparcie i chęci do przeprowadzania zmian w swoim życiu. Współpraca rodziny z asystentem czy przedstawicielami innych instytucji czy organizacji pomocowych nie zawsze jest gwarantem przywrócenia rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W sytuacjach gdy pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej stanowi zagrożenie dla jego życia bądź bezpieczeństwa, nieodzownym staje się odizolowanie go i umieszczenie w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka
- 30 % w drugim roku pobytu dziecka
- 50 % w trzecim roku pobytu i następnych latach dziecka

Ww. odpłatność wynika z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela nr 6: Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w latach 2014 - 2016

Dzieci przebywające w pieczy zastępczej	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Liczba rodzin	3	3	3
Liczba dzieci	4	4	4
Opłata gminy	9 493	18 186	24 229

Źródło: dane własne OPS

Zauważalny jest wzrost kosztów ponoszonych przez Gminę Nowogródek Pomorski na finansowanie umieszczonych dzieci w pieczy zastępczej.

V. Adresaci Programu

Odbiorcy programu w głównej mierze są:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zwłaszcza zagrożone wykluczeniem społecznym,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki, zwłaszcza z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin
- kobiety w ciąży

Partnerzy w realizacji gminnego Programu Wsparcia Rodziny:

- Urząd Gminy w Nowogrodku Pomorskim
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodku Pomorskim
- Szkoły na terenie Gminy Nowogrodek
- policja
- służba zdrowia
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Stowarzyszenia z terenu gminy Nowogrodek Pomorski
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myśliborzu

VI. Cele i działania programu.

Celem głównym Programu Wspierania Rodziny Gminy Nowogrodek Pomorski przewidzianym do realizacji na lata 2018-2020 jest:

Ograniczenie zjawiska umieszczania dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwienie powrotu do rodziny biologicznej dzieci będących w pieczy zastępczej poprzez wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Dla realizacji powyższego celu Programu przyjmuje się poniższe działania, pogrupowane w 3 celach operacyjnych.

I cel operacyjny: Integracja działań na rzecz realizacji funkcji społecznych przez rodzinę

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI MONITORINGU	Przewidywane rezultaty
Aktywizacja rodzin poprzez pracę socjalną	Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogrodek Pomorski Powiatowy Urząd Pracy w Myśliborzu	-liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba monitorowanych sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub dysfunkcyjnych	Poprawa sytuacji ekonomicznej rodzin poprzez obecność na rynku pracy -wsparcie rodzin z dziećmi -zmotywowanie do ukończenia planów aktywizacji
Kształtowanie postaw rodzinnych i rodzicielskich poprzez prowadzenie asystentury	Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogrodek Pomorski	liczba asystentów rodziny liczba rodzin objętych asystenturą -liczba zawartych i zrealizowanych planów pomocy rodzinie	spadek dzieci kierowanych do pieczy zastępczej - zwiększenie zdolności do pokonywania trudności życiowych, -wzrost kompetencji rodzicielskich
Pozyskiwanie rodzin wspierających	Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogrodek Pomorski	liczba rodzin wspierających, liczba rozpowszechnionych informacji	upowszechnienie rozwiązania rodziny wspierającej
Prowadzenie szkoleń i kursów dla rodziców i rodzin	placówki oświatowe Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogrodek Pomorski	liczba form liczba uczestniczących liczba godzin	wzrost kompetencji wychowawczych rodziców, -wzrost kompetencji rozwiązywania konfliktów, - wzrost wiedzy o życiu bez przemocy

Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin	Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogródek Pomorski placówki oświatowe Urząd Gminy Nowogródek Pomorski	liczba osób korzystających liczba porad	Przełamywanie barier w pokonywaniu trudności

II Cel operacyjny: . Wsparcie instytucjonalne oraz pozainstytucjonalne dla rodzin

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI MONITORINGU	Przewidywane rezultaty
Specjalistyczna pomoc psychologiczna, terapeutyczna, prawna, mediacyjna, socjalna i inna	Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogródek Pomorski placówki oświatowe Urząd Gminy Nowogródek Pomorski poradnie psychologiczno-pedagogiczne Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie GKRPA Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myśliborzu NGOs	liczba osób korzystających liczba porad liczba form pomocy	-nabycie umiejętności radzenia sobie z problemami, -psychoedukacja rodziców, -uświadomienie konsekwencji zaniechań, -wzrost wiedzy o mechanizmach uzależnienia, -uświadomienie o korzystnych dla dzieci umiejętnościach rodziców polubownego rozwiązywania sporów i konfliktów, -wzrost poczucia bezpieczeństwa rodziny
Dążenie do wcześniejszej diagnozy niewydolności rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogródek Pomorski placówki oświatowe i inni partnerzy	ilość szkoleń dla pracowników instytucji liczba zawartych porozumień -liczba monitorowanych sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub dysfunkcyjnych	wcześniejsza diagnoza niewydolności rodziny -rozwój współpracy między jednostkami, -szybsze wsparcie rodziny
Wsparcie materialne dla rodzin z dziećmi	Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogródek Pomorski Urząd Gminy Nowogródek Pomorski	-liczba rodzin korzystających z pomocy -rodzaje świadczeń, ich liczba i wartość - liczba uczniów korzystających ze stypendiów	-poprawa sytuacji ekonomicznej rodzin, -większa gotowość do rodzicielstwa, -możliwość lepszego zaspokojenia potrzeb dzieci, -wyrównanie szans edukacyjnych

Zwiększenie dostępu do opieki przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat , w szczególności dla dzieci z rodzin objętych programami aktywizacji społecznej i zawodowej	Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogródek Pomorski placówki oświatowe Urząd Gminy Nowogródek Pomorski Wiejski Ośrodek Kultury	liczba miejsc liczba dzieci, w tym z rodzin objętych programami aktywizacji społecznej i zawodowej	-wyrównanie szans rozwojowych dzieci, -poprawa dostępności do usług opieki przedszkolnej
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego i innych	Urząd Gminy Nowogródek Pomorski GKRPA	liczba placówek liczba osób korzystających	-wyrównanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży, -poprawa dostępności do usług wsparcia rodziny z dziećmi, -poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i ich rodzin
Zapewnienie mieszkań socjalnych	Urząd Gminy Nowogródek Pomorski	liczba mieszkań socjalnych liczba rodzin z dziećmi, które otrzymały mieszkanie	-poprawa warunków mieszkaniowych dla rodzin z dziećmi

III Cel operacyjny: Wsparcie pieczy zastępczej

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI MONITORINGU	Przewidywane rezultaty
Praca asystentów rodziny z rodziną biologiczną	Ośrodek Pomocy Społecznej Nowogródek Pomorski	-liczba rodzin objętych asystenturą -liczba dzieci powracających do rodziny biologicznej po pobycie w pieczy, -liczba zawartych i zrealizowanych planów pomocy rodzinie	-powrót dziecka do rodziny biologicznej - skrócenie pobytu dziecka w pieczy zastępczej, - przyspieszenie regulacji sytuacji prawnej dziecka

VII Źródła finansowania:

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- budżet samorządowy;
- budżet Państwa, w tym środki z programów rządowych;
- środki zewnętrzne, m. in. Fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe

VIII. Monitoring i ewaluacja.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania rodziny na lata 2018-2020 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodku Pomorskim.

Zakłada się prowadzenie monitoringu Programu, w oparciu o określone dla poszczególnych działań wskaźniki, w formie rocznego sprawozdania przygotowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodku Pomorskim . Wartość wskaźników określone będą narastająco za okres sprawozdawczy lub według stanu na ostatni dzień tego okresu . Źródłem danych do sprawozdania będą dane własne lub uzyskane od innych realizatorów Programu. Pozyskiwanie informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, analizę i ocenę efektywności. W przyszłości pozwoli to na bardziej doskonałe planowanie dalszych działań.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.